

**М.ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК
МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ**

**Факультет: Жалпы медицина
Кафедра: Балалар хирургиясы**

Студенттің өзіндік жұмысы

**Тақырыбы: Қазіргі балалар
хирургиясындағы науқастарға болжам
мен реабилитациясы**

*Орындағандар: Ғұмар Г.
Тобы: 412 Б*

Тексерген: Байменов А.М.

АҚТӨБЕ – 2016 ЖЫЛ

Жоспар:

I. Кіріспе.

II. Негізгі бөлім

1. Реабилитация курсының мақсаты, түрлері

2. Реабилитация жүргізу шаралары

III. Қорытынды

РЕАБИЛИТАЦИЯ (ФР. *REHABILITATION*, ЛА
T. RE ҚАЙТАДАН + *NAVILIS* ЫҢҒАЙЛЫ,
ҚАЛЫПТАСҚАН) БҰЛ МЕДИЦИНАДА
ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ,
КӘСІПТІК ЖӘНЕ ЗАҢДЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР
АРҚЫЛЫ АВТОНОМДЫҚ ҚЫЗМЕТТІ
ҚАЛЫПҚА КЕЛТІРЕТІН, ЖӘНЕ ДЕ АЛҒАН
ЖАРАҚАТТАН КЕЙІНГІ ЕҢБЕККЕ
ЖАРАМСЫЗДЫҚ, ФИЗИКАЛЫҚ,
ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ТҰРҒЫДА ЕҢБЕККЕ
ЖАРАМСЫЗ ТҰЛҒАЛАРДЫ ЖӘНЕ ТУА БОЛҒАН
АУРУЛАР ДЫ ҚАЛЫПҚА КЕЛТІРУ

***Реабилитация курсының
мақсаты:***

*Стато- динамикалық
функцияны қалыптастырып және
локомоторлы белсенділікті
активтендіру болып табылады.
Науқастарды тезірек белсенді
өмірін қалыптастыру*

Реабилитациалық емнің түрлері

• Ортопедиялық реабилитация – жарақат және операциядан кейін, сүйек-бұлшықет жүйесінің ауруларынан, омыртқаның даму ақауы және тұлғаның бұзылуында жүргізіледі.

• Жүрек-қан тамыр (кардио) реабилитация – инфаркттан кейін, жүрек қан тамыр жүйесінің ауруларында жүргізіледі.

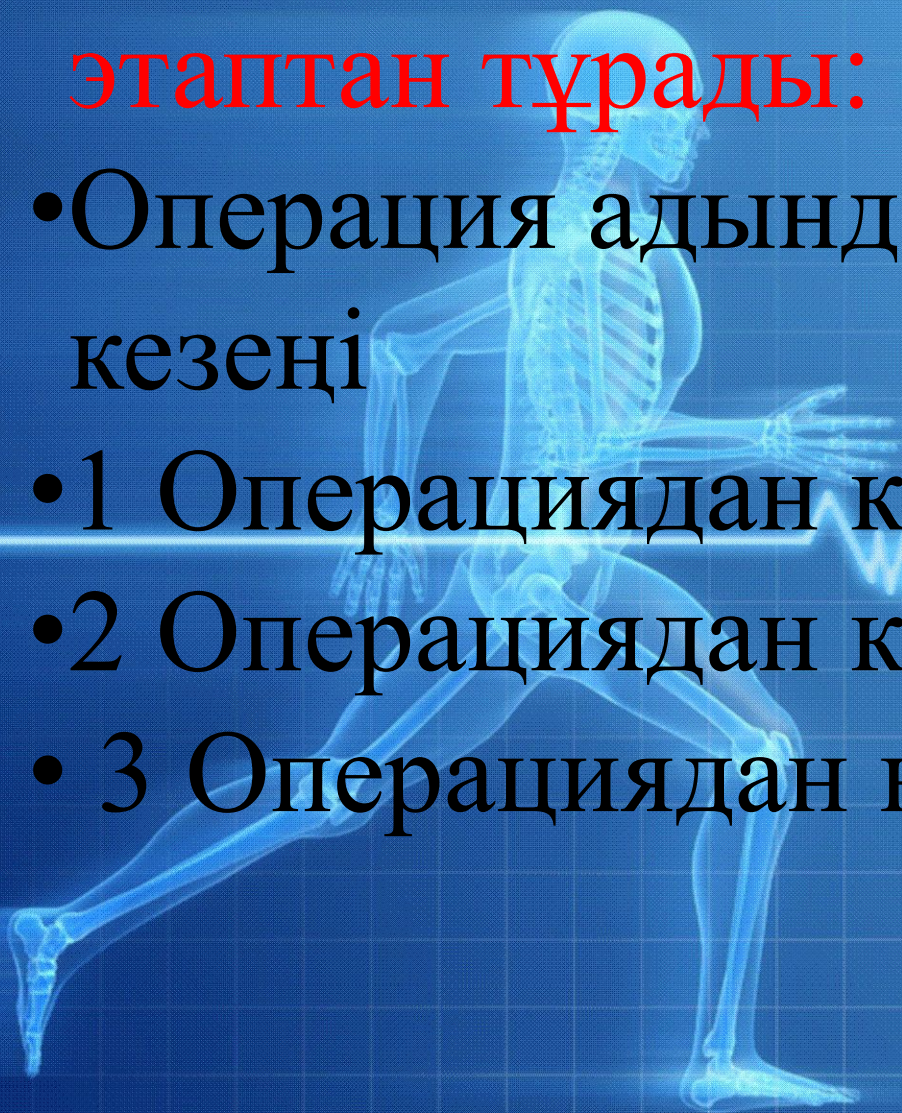
• Неврологиялық реабилитация – нерв жүйесінің жарақаты және операциясынан кейін, орталық және шеткі нерв жүйесінің ауруларында, инсульт, парез және параличтерде жүргізіледі.

Реабилитацияға көрсеткіш:

- ❖ *Атрофия кезінде бұлшық еттер-дің тез регенерациясы аяқтардың күші мен тонусын қалпына келтіру үшін.*
- ❖ *Иммобилизациядан кейін буын-дардың қозғалу қызметін қалпына келтіру.*
- ❖ *Шеміршек тінінің регенерация процессін тездету.*
- ❖ *Шеткі қан айналымды жақсарту және бұлшық ет пен сүйек тінінің зат алмасу процессін жақсарту.*
- ❖ *Науқастың жалпы өмірлік тонусын жоғарлату.*
- ❖ *Жарақат кезіндегі ісік пен ауырсынуды басу.*
- ❖ *Инсульт пен параличтен кейін белсенділігін қалпына келтіру.*

Реабилитация шарасы бірнеше этаптан тұрады:

- Операция адында дайындық кезеңі
- 1 Операциядан кейінгі кезең
- 2 Операциядан кейінгі кезең
- 3 Операциядан кейінгі кезең

Операцияға дайындық кезеңі:

- организмнің реактивтілігін жоғарлату
- тыныс алу жүйесіне жаттығулар
- ауыру сезімін төмендету
- буын жанындағы бұлшық ет активтендіру

Бұл уақыт ішінде емдік гимнастика жүргізіледі, оның мақсаты реактивтілікті жоғарлатып және организмнің жалпы жағдайын жақсарту болып табылады.

1-інші операциядан кейінгі кезең 2-3 күннен кейін басталады.

Жағдайын жалпы жақсарту үшін балаларға витамин тағайындалады:(глюконат кальция, аскорбин қышқылы). Балалар емдік гимнастикамен айналысады (тыныс алу, жүрек қан тамыр жүйесін жақсарту, организмнің реактивтілігін жоғарлату).

Екі аптадан кейін науқастың тігісін алып үйіне шығарады.

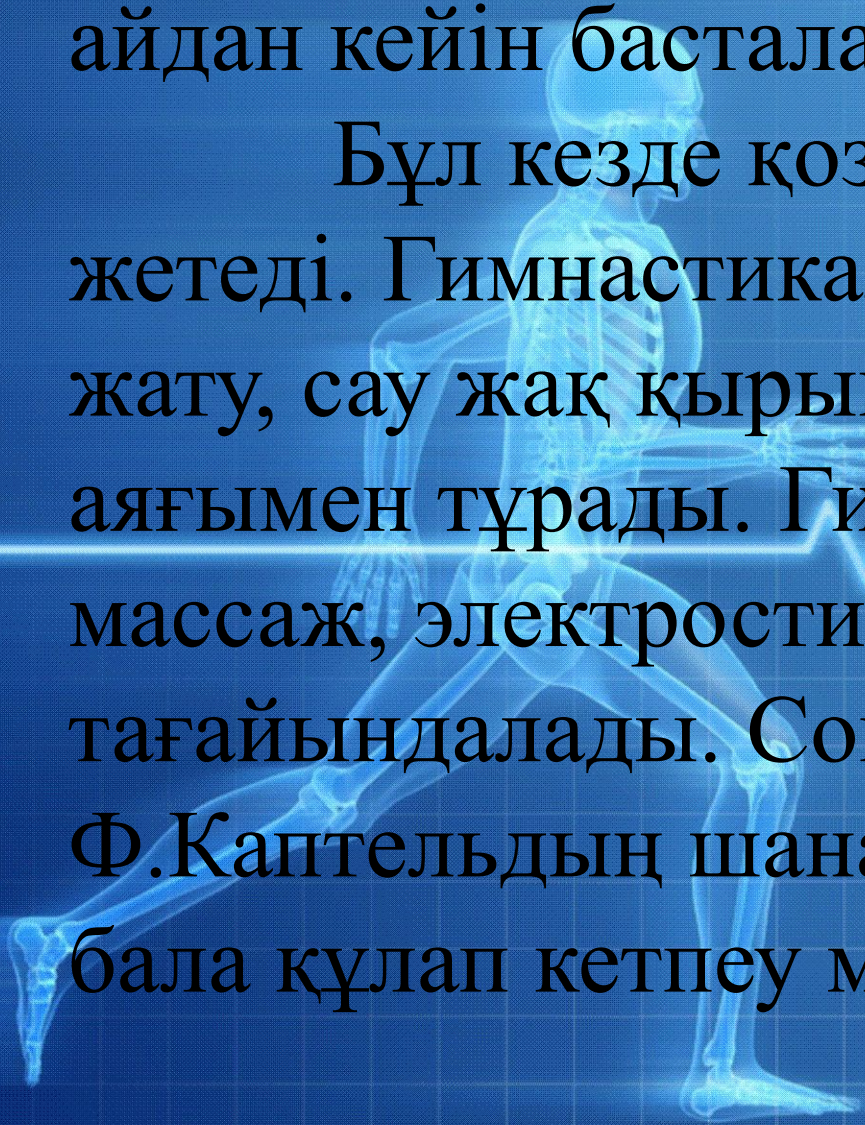
2 –інші операциялық кезең 1,5-2 айдан кейін басталады.

Гипсті байламды шешкенен кейін жамбас буынына жалпы шолу рентгенограммасы жасалады. Иммобилизация гипсті етікше қолдану арқылы жүреді. 1 этапта дәрігер пассивті қозғалу массажын қолданады.

Балаға өздігінше қозғалыс жасауға мүмкіндік береді. 2 этапта активті пассивті қозғалыс арқылы арнайы физикалық жаттығу пайдаланады. Қосымша гимнастика қолданады.

3-інші операциядан кейінгі кезең 6-8 айдан кейін басталады.

Бұл кезде қозғалыс жоғарғы шегіне жетеді. Гимнастикалар қолданады: арқада жату, сау жақ қырымен, ішімен, сау аяғымен тұрады. Гидрокинезотерапия, массаж, электростимуляция курстары тағайындалады. Сонымен қатар балаға А. Ф.Каптельдың шанасы тағайындалады, бала құлап кетпеу мақсатында.

Реабилитациалық емнің тәсілдері:

1. *Массаж.*
2. *ЕДШ (емдік дене шынықтыру)*
3. *Кинезитерапия*
4. *Физиотерапия*
5. *Мануальная терапия.*
6. *Бұлшық еттердің электр стимуляция*
7. *Криотерапия (мощное усиление кровообращения)*
8. *Хондропротектор қабылдау*
9. *Биостимулятор инъекциясы. Операциядан кейінгі тыртықты азайту*
10. *Психологиялық көмек.*

Қалпына келтіру шаралары 4 кезеңнен тұрады:

1 кезең – операция алды. Баланы операцияға дайындық стационарға түскен сәттен басталады. Мына өзгерістер кездеседі: жүйке-бұлшық ет жүйесіндегі өзгерістер – бөксе бұлшық еттерінің атрофиясы, жамбастың әкелгіш және әкеткіш бұлшық еттерінің контрактурасы

2 кезең – иммобилизация. Жартылай кокситті гипстік таңғышпен 30 градус бұрыш жасап бүгілген қалыпта салады.

3 кезең – реабилитация. Гипстік байламаны 1- кг жүгі бар манжетті Виленский шинасына алмастырғаннан кейінгі 2-6 апта аралығы. 2 сатыға бөлінеді: 1- жамбас –сан және тізе буындарындағы пассивті қозғалыс; 2- пассивті- активті қозғалыс.

4 кезең - дұрыс жүруді үйрету. Оперативті емнен кейін 10-12 айдан бастап жарты жылға дейін созылатын, негізгі мақсаты қимыл – қозғалыс көлемін барынша ұлғайту, бұлшық еттерді қатайту, науқасты дұрыс жүруге үйрету, бастапқыда балдақ көмегімен жүргізу. Ұзақ уақыт төсектік режимде болу стереотипті жүрістің бұзылуына әкеледі. Сондықтан арнайы жүрісті үйрету керек. 4 кезеңнен бастап бассейіндегі жаттығулар, массаж, гимнастика тағайындалады.

2 АПТАДАН 3 АЙҒА ДЕЙІН БАЛАҒА МАССАЖ ЖАСАУ ТӘСІЛДЕРІ:

- Аяқ және қолға жалпы массаж (сипау)
- Ішті сипау
- Аяқтарын ашып ішімен жатқызу арқаны сипау
- Бел аймағына массаж
- Бөксе және ұршық буыны аймағына массаж жасау
- Аяқтың артқы және сыртқы беткейіне массаж жасау
- Аяқты қапталына қарай ашып бүгу
- Аяқтың алдыңғы және сыртқы беткейіне массаж жасау
- Аяқты ашып, буынды бүгу
- Санды ішке айналдыру
- Табанға массаж жасау
- Табанға рефлекторлық жаттығулар
- Доппен жаттығулар жасау

Омыртқаға жасалған операциядан кейінгі реабилитация

Омыртқаға жасалған операциядан кейінгі тез қалпына келтіру және ауырсынуды азайту үшін омыртқа жотасын қатайту және болашақтағы мәселелердің алдын алу тәсілдерін оқып үйрену қажет. Врач-реабилитолог (ВР) сізге ауырсыну синдромын азайтуды және омыртқаны сау сақтау үшін көмектеседі.

Қалпына келтіретін емнің негізгі мақсаты науқасты омыртқа жотасының ауырсынуын симптомын бақылауды үйрету, аурудың қайталануын алдын алу үшін.

- Ауырсыну синдромын бақылау**
- Емдік дене шынықтыру**
- Үй бағдарламасы**
- Функциональды ем**

1

2

1

2

Реабилитацияның физиотерапиялық әдістері анық, жансыздандыру, ісікке қарсы қасиетке ие; ол адамның барлық ағзалары мен жүйелеріне әсер етеді, әсіресе қимыл тірек аппаратына, жүйке жүйесіне, қанайналымға - олардық қызметін жоғарлатады, бұзылған қызметін қалпына келтіреді және ағзаның қорғану қызметін күшейтеді. Емдік физикалық факторлардың жақсы жақтары:

- аллергия және дәрілік ауру дамымайды;
- көп дәрілердің әсері жоғарлайды;
- созылмалы ауруларда ремиссия сатысы ұзарады;
- дәріге тәуелділік дамымайды;

Мануальды терапия - буын қозғалу қызметін қалпына кетіреді және жоғарлатады. Бұлшықеттер мен дәнекер тіннің контрактурасымен күреседі, бұлшықет каркасын қатайтады, бұлшықеттердегі гипотрофияны жою.

Жақсы таңдалған реабилитациялық жиынтық жарақаттан кейінгі максимальды тез қалпына келуге көмектеседі.

WWW.PITOMAN.COM

10.02.2012

Қорытындылай келе қазіргі заманда медицинада жаңа аппаратураларды, технологияларды қолдану және тәжірібелі мамандардың көмегімен ең бағалы Өмірді сақтап қалады. Соған қарамастан операция сәтті өтсе де, ауруды жаңа препараттармен емдесе де науқастың сауығуының ең негізгі этаптарының бірі реабилитация болып қала береді.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Балалар хирургиясы» А.А.Дюсембаев, К.С. Ормантаев Алматы 2008ж
2. «Балалар хирургиясы пәні бойынша дәрістер курсы» Байменов А.М. Ақтөбе 2011ж
3. Интернет желісі